

ရဲအဖွဲ့

ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားအုပ်ချုပ်မှုတွင် အခန်းကဏ္ဍများနှင့်တာဝန်ဝတ္တရားများ

ဤအကြောင်းအရာစဉ်၏အကြောင်း

ဤလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်သည် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးရှိ အကြောင်းအရာများနှင့် ခေါင်းစဉ်များကို ကျစ်လစ်ပြည့်စုံသော ဟကာမိတ်ဆက်မှုများ ပေးရန်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းအရာစဉ်သည် လက်ရှိ အခြေအတင်ဆွေးနွေးမှုများကို အကျဉ်းချုပ်ကာ အဓိကကျသော ဝေါဟာရများကို ရှင်းလင်းပြပြီး များပြားစွာလင်လှသော နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများကို အခြေခံ၍ အဓိကကျသော တင်းမာမှုများကို ဖော်ထုတ်ပေးပါသည်။ လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်သည် ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်မှု (သို့) ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နမူနာပုံစံများ၊ မူဝါဒများ (သို့) အဆိုတင်သွင်းချက်များကို ထောက်ခံမြှင့်တင်မှုမလုပ်ဘဲ စာဖတ်သူများကို အကြောင်းအရာတစ်ခုစီ အပေါ်တွင်ရှိသော ၎င်းတို့၏အသိအမြင်ကြွယ်ဝမှုကို ချဲ့ထွင်ခွင့်ရရန် အရင်းအမြစ်များကို အမှန်တစ်ကယ်ပင် အကျိုးပြုထောက်ပံ့ပေးရန်ဖြစ်သည်။ လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်သည် သက်ဆိုင်သူများ နားလည်သဘောပေါက်ရန် ကြိုးပမ်းနေသော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အရင်းအမြစ်များကို ပေးရုံသာမက ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဆီသို့ရောက်ရှိရန် လုပ်ဆောင်နေသော လက်ရှိလုပ်နည်းကိုင်နည်းများကိုပါ ဆန်းစစ်ဝေဖန် အကဲဖြတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်၏အကြောင်း

ဤလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်တွင် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုတွင် ရဲအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူထုအပေါ်တွင်ရှိသော ယင်းတို့၏ အထူးလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်မှုတို့ကြောင့် ရဲအဖွဲ့သည် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်နေသည်ဆိုခြင်းသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းနှင့် လူ့အသိုက်အဝန်း၏ နေ့စဉ်ဘဝ လုံခြုံရေးအပေါ်တွင်သာမက နိုင်ငံကိုယ်၌ အဓိကရေစိမ့်ဝင်မှု အခြေခံသောသွင်ပြင်လက္ခဏာရပ် အပေါ် တွင်လည်း တိုက်ရိုက်အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံတိုင်းရှိ ရဲအဖွဲ့များသည် ကွဲပြားခြားနားသော်လည်း ဤလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်သည် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာနှင့် အဓိကရေစိမ့်ဝင်မှုနှင့်အညီဖြစ်သော ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကိုလုပ်ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာတို့၏ တူညီသော အခြေခံသဘောတရားများကို အခြေအနေအရပ်ရပ်တွင် လိုက်လျောညီထွေရှိအောင် မည်ကဲ့သို့ ပြင်ဆင် ညှိနှိုင်းယူရမည် ကို ရှင်းလင်းပြသထားပါသည်။

ဤလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်သည် အောက်ဖော်ပြပါ မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုထားပါသည်။

- ▶ ရဲဟူသည်မှာအဘယ်နည်း။ *စာမျက်နှာ (၂)*
- ▶ ထိရောက်မှုရှိသော ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များ လုပ်ဆောင်ခြင်း၏ သိသာထင်ရှားသော အင်္ဂါရပ်များမှာ အဘယ်နည်း။ *စာမျက်နှာ (၄)*
- ▶ အဓိကရေစိမ့်ဝင်မှုနှင့် အညီဖြစ်သော ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်း(democratic policing)သည် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုကို မည်ကဲ့သို့ ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးပေးနိုင်သနည်း။ *စာမျက်နှာ (၅)*
- ▶ ရဲအဖွဲ့ကို အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထုမှအဓိကရေစိမ့်ဝင်မှု ထိန်းကွပ်နိုင်မှု၏ သိသာထင်ရှားသော အင်္ဂါရပ်များမှာ အဘယ်နည်း။ *စာမျက်နှာ (၈)*
- ▶ လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ရဲအဖွဲ့တွင် မည်ကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသနည်း။ *စာမျက်နှာ (၁၁)*

DCAF
a centre for security,
development and
the rule of law

ရဲဟူသည်မှာအဘယ်နည်း။

ရဲဟူသည်မှာ ပြည်သူလူထုအား ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း၊ ဥပဒေအာဏာကို သက်ရောက်မှုရှိစေခြင်း၊ ပြစ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းကို ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ကာကွယ် တားဆီးခြင်းနှင့် လူနေမှုဘဝလုံခြုံရေးတို့ကို ဖြည့်ဆည်းလုပ်ဆောင် ပေးခြင်းမှတစ်ဆင့် အဓိကလုပ်ငန်း တာဝန်ဖြစ်သောပြည်သူလူထုနှင့် အိုးအိမ်စည်းစိမ်တို့ကို ကာကွယ်ပေးသည့် နိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေးကို စီမံ ဆောင်ရွက်ပေးသူများဖြစ်သည်။ တရားရုံးစနစ်များနှင့်၊ ပြုပြင်မွမ်းမံမှုနှင့် အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် ပိုမို၍ ကျယ်ပြန့် သော တရားစီရင်မှုကဏ္ဍ၏ ဝန်ဆောင်မှုများမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံလုံခြုံရေးနှင့် တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ စီမံဆောင်ရွက်မှုတို့ကို ဆက်စပ်ပေးသော ပြစ်မှုဆိုင်ရာတရားစီရင်ရေးကွင်းဆက်(the criminal justice chain)တွင် ရဲတို့သည် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သောအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ် ပါဝင်ပါသည်။ တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍတွင် ရဲတို့နှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက် ပိုမိုသိရှိလိုပါက "တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍ"နှင့် သက်ဆိုင်သောလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်း အကျဉ်းချုပ်ကို ကျေးဇူးပြု၍ ဖတ်ရှုလေ့လာပါ။

ယေဘုယျအားဖြင့်ရဲတို့သည် နိုင်ငံတော်မှပြည်သူလုံခြုံရေးအတွက် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးမှုတွင် အဓိကကျသူများ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အများ ပြည်သူ အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ နေ့စဉ်လူနေမှုဘဝတွင် အများဆုံး တွေ့ကြုံ ဆက်ဆံရသော ပြည်သူလုံခြုံရေးကို စီမံဆောင်ရွက်ပေးသူများဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ ရည်မှန်းချက်တာဝန်များကို ကျေပွန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ ရဲများတွင်- တရားဥပဒေအရ အတိအကျသတ်မှတ် ဖော်ဆောင် ထားသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် အသုံးပြုနိုင်သော-အခြေခံ အခွင့်အရေး အသုံးပြုမှုကို ကန့်သတ်ရန်၊ လူများ၏ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်ရန်နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရစေသော (သို့) သေစေလောက်သော အင်အားအသုံးပြုခြင်းအပါအဝင် အင်အားအသုံး ပြုရန်စသည်ဖြင့် ယာယီအားဖြင့် ခွင့်ပြုထားသော အထူးလုပ်ပိုင်ခွင့် တာဝန်များ ရှိသည်။ လူထုအပေါ်တွင်ရှိသော ယင်းတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် တာဝန်များနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်ရမှု တို့ကြောင့် ရဲအဖွဲ့သည် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်နေသည် ဆိုခြင်းသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းနှင့် လူ့အသိုက် အဝန်းများ၏ လုံခြုံရေးအပေါ်တွင်သာမက နိုင်ငံ၏ ဂုဏ်အင်္ဂါရပ် အပေါ်တွင်လည်း တိုက်ရိုက် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသည်။

ဤယေဘုယျလက္ခဏာရပ်များအပြင် ရဲအဖွဲ့များသည် အစီအစဉ်ချုပ်၊ အတွင်းဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊ ရည်မှန်းချက်တာဝန်နှင့် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပုံ နည်းလမ်းများကိုလိုက်၍ နိုင်ငံများအကြား တွင် အလွန်ကွဲပြားခြားနားကြသည်။ မည်သည့်နိုင်ငံတွင် ရဲလုပ်ငန်း

လုပ်ဆောင်သည့်နည်းစနစ်နှစ်ခုသည်မျှ ထပ်တူ ထပ်မျှ တူညီမှုမရှိသည့်အပြင် စနစ်တစ်ခုချင်းစီသည် နိုင်ငံ၏ သမိုင်းကြောင်း၊ နိုင်ငံရေး၊ တရားဥပဒေ၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စီးပွားရေး နယ်ပယ်များမှ လွှမ်းမိုး သက်ရောက်မှုများကို မတူထူးခြားစွာ ပေါင်းစပ်ကာ ဖန်တီးထားသော အခြေအနေတစ်ရပ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ နမူနာပုံစံများ အမျိုးမျိုးကွဲပြား ခြားနား နေပါသော်လည်းကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍ အား အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောတရားများကို သီးခြား အခြေအနေတစ်ရပ်အား ထင်ဟပ်ရန် လိုက်လျော ညီထွေ ဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ညှိနှိုင်းယူနိုင်ပြီး ယင်းတို့ကို မည်သည့် ရဲဌာနအဖွဲ့အစည်းတွင်မဆို ကျင့်သုံးနိုင်သည်။ **ကောင်းမွန် သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အခြေခံ သဘော တရားများကို ရဲလုပ်ငန်း တာဝန်များကို လုပ်ဆောင် ရာတွင် ကျင့်သုံးခြင်းသည် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင် ပြောင်းလဲ မှန်ဆက်စပ်ကြည့်လျှင် ရဲအဖွဲ့အား ပြုပြင် ပြောင်းလဲခြင်း၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ပင် ဖြစ်သည်။** လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် ပတ်သက် သော သတင်းအချက်အလက်များကို ပိုမိုသိရှိလိုပါက "လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး(Security Sector Reform)" ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်ကို ကျေးဇူးပြု၍ ဖတ်ရှုလေ့လာ ပါ။

► ရဲအဖွဲ့၊ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များ လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော ပါဝင်လှုပ်ရှားသူများ

ရဲအဖွဲ့သည်ပုံမှန်အားဖြင့် ပြည်တွင်းပြစ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းကို ထိန်းကွပ် ရေးနှင့် တားဆီးကာကွယ်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိသောအဓိက အစိုးရကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်ရဲလုပ်ငန်း တာဝန် များကိုလုပ်ဆောင်ရာတွင် ၎င်းတို့သည် တစ်ဦးတည်းသာ ပါဝင် လှုပ်ရှားသူများမဟုတ်ပါ။ "ရဲလုပ်ငန်း တာဝန်များလုပ်ဆောင်ခြင်း" သည်နိုင်ငံတွင်းဥပဒေအာဏာသက်ရောက်မှု ရှိစေရန် လုပ်ဆောင် ခြင်းထက်များစွာ နယ်ပယ်ကျယ်ပြန့်သည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ယင်းတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်နေထိုင်လျက်ရှိသော အထွေထွေလူမှုဘဝစနစ်တကျရှိစေရေးနှင့်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ကို ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များ အားလုံး ပါဝင်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ရဲအဖွဲ့ကဲ့သို့သောအစိုးရ၏ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး လုပ်ဆောင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများသည်

ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များ လုပ်ဆောင်ရာတွင် အရေးပါအရာရောက်သူများ ဖြစ်သော်လည်း အခြားအစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော လှုပ်ရှားသူများသည်လည်း ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များ လုပ်ဆောင်ရာတွင် ပါဝင် ပတ်သက်နေနိုင်သေးသည်။ အစိုးရနှင့် မသက်ဆိုင်သော ရဲလုပ်ငန်းတာဝန် လုပ် ဆောင်မှုမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံစည်းစနစ်ကျနမှုရှိစေရန်ထောက်ခံအားပေးရာတွင် တစ်တပ် တစ်အား ပါဝင်သော အစိုးရမဟုတ်သော ပါဝင်လှုပ်ရှားသူများတွင် လူမှုရေး(သို့) ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ အတတ်ပညာဆိုင်ရာအသင်းအဖွဲ့များနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးစီစဉ် ဆောင်ရွက်သူများလည်း ပါဝင်နိုင်သည်။ နိုင်ငံတော်တော်များများ တွင်အစိုးရနှင့် မသက်ဆိုင်သော ရဲလုပ်ငန်းတာဝန် လုပ်ဆောင်မှုတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှား သူများသည် အစိုးရ၏ ရဲအဖွဲ့(သို့) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ဆောင်သည့် အဖွဲ့ အစည်းများထက် အရေးအတွက်အားဖြင့် ပိုမိုများပြားရှိသာမက ပို၍ကျွမ်းကျင် ပိုင်နိုင်မှုရှိကာ စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ ပို၍ကြွယ်ဝပြီး ပို၍အားကောင်းကြသည်။ ဤအကြောင်းရင်းကြောင့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုအပေါ်တွင် ယင်းအဖွဲ့ အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် ရရှိလာသည့် အကျိုးသက် ရောက်မှုများကို လည်း ရဲအဖွဲ့အားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့်လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားသင့်သည်။ ဤနောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်သည် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံ ရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုတွင် အစိုးရရဲအဖွဲ့များ၏ အခန်းကဏ္ဍများ နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို အလေးပေးရေးသားထားသည်။

ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားအုပ်ချုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းအချက် အလက်များ ပိုမိုသိရှိလိုပါက "လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားအုပ်ချုပ်ရေး (Security Sector Governance)" နှင့် "ကျားမ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားအုပ်ချုပ်မှု (Gender Equality and Good Security Sector Governance)" ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းချုပ်ကိုကျေးဇူးပြု၍ဖွဲ့စည်းကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ထိရောက်မှုရှိသော ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များ လုပ်ဆောင်ခြင်း၏ သိသာထင်ရှားသော အင်္ဂါရပ်များမှာ အဘယ်နည်း။

ကောင်းမွန်သောလုံခြုံရေးကဏ္ဍအားအုပ်ချုပ်မှုနှင့်ဆက်စပ်စဉ်းစားလျှင်ရဲအဖွဲ့၏အကျိုးထိရောက်မှုရှိမှု ဟူသည်မှာ အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျသော ထိန်းကွပ်မှု၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစားမှုတို့ပါဝင်သော မူဘောင်အတွင်းမှ နိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံသားတို့၏ လုံခြုံရေးကိုဖော်ဆောင်ပေးရန်ရည်ရွယ်၍ ရဲဌာနအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ရဲဝန်ထမ်းများအား လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ရဲအဖွဲ့၏အကျိုးထိရောက်မှုရှိမှုသည် ရဲပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ပေါ်တွင်သာမက အဖွဲ့ အစည်းသဘောတရားနှင့် ရဲများအလုပ်လုပ်ကိုင်ရာတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးနေသော ဥပဒေမူဘောင်အပေါ်တွင်လည်း မူတည်နေပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် - ရဲဝန်ထမ်းများသည် ၎င်းတို့အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော အဖွဲ့အစည်းအတွင်းနှင့် ရာထူးအဆင့်ဆင့်တွင် အကျင့်ပျက်ခြစားမှုများရှိနေလျှင်၊ ၎င်းတို့ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများသည် ခေတ်နှင့်လျော်ညီမှုမရှိခြင်း (သို့) ခွဲခြားဆက်ဆံသည့် သဘောသက်ရောက်နေလျှင်၊ (သို့)၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းခွင်သည် ရန်လိုတတ်ပြီး ခွဲခြား ဆက်ဆံတတ်ပါက ၎င်းတို့၏လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်ကို သင့်တော်မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ဤအကြောင်းရင်းများကြောင့် အခြားလုံခြုံရေးကဏ္ဍနှင့်တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍမှ လှုပ်ရှားသူများသည် ရဲအဖွဲ့ထိထိရောက်ရောက် နှင့် တာဝန်ခံမြေရှင်းမှုဖြင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အကူပေးရန် တာဝန်ရှိကြောင်းကို သတိပြုမိရန် အရေးကြီးသည်။

ရဲများသည် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုကို ပံ့ပိုးကူညီရာတွင် ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်သည် ဟူသော အာမခံခြင်းသည် ရဲအဖွဲ့အား အုပ်ချုပ်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် အဖွဲ့တွင်းထိန်းကွပ်မှု ကဲ့သို့သော အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာအကြောင်းအချက်များ၊ မူဝါဒရေးရာတွင် အဘက်ဘက်မှ တာဝန်ရှိသည့်အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်များ (ဥပမာ-ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် တရားစီရင်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနများ)ကဲ့သို့သော အခြားလုံခြုံရေးကဏ္ဍနှင့် တရားစီရင်ရေးရာကဏ္ဍများရှိ ပါဝင်လှုပ်ရှားသူများနှင့် ဥပဒေမူဘောင်ကို ဖန်တီးပေးမည့် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်တို့တွင် မူတည်နေသည်။

လွတ်လပ်သောပြည်သူကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေး အာဏာပိုင်များသည်လည်းပဲ အရေးကြီးသောအခန်းကဏ္ဍတွင်ပါဝင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည်ရဲအဖွဲ့၏ ပြည်သူလူထုကို ဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် အကျိုးထိရောက် မှုရှိမှု၊ အများ၏ စိတ်ချယုံကြည်မှုရှိမှုနှင့် တရားဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်မှု တို့ကိုစိစစ်အတည်ပြုပေးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤအဖွဲ့များကိုဥပမာပေးရလျှင် - အဖွဲ့များစွာရှိသည့်အနက်မှ - အစိုးရဌာနများအပေါ်မကျေနပ်ချက်များကို စုံစမ်းတင်ပြရန် အစိုးရကခန့်အပ်ထားသောအဖွဲ့များ၊ ရဲအဖွဲ့အပေါ် မကျေနပ်ချက်များကို ကြီးကြပ်ရသည့်လွတ်လပ်သောအာဏာပိုင်အဖွဲ့များ၊ အကူအညီနှင့် အထောက်အပံ့ ဝန်ဆောင်မှုများပေးသော လူထုအခြေပြုအရပ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ။

ပုံ(၁)တွင် ရဲအဖွဲ့၏ အကျိုးထိရောက်မှု၏အခန်းကဏ္ဍပေါင်းစုံနှင့် သက်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ဆိုင်ရာ သိသာထင်ရှားသောအင်္ဂါရပ်အချို့ကိုဖော်ပြထားပါသည်။

ပုံ(၁) ရဲအဖွဲ့၏ အကျိုးထိရောက်မှုဆိုင်ရာ သိသာထင်ရှားသော အင်္ဂါရပ်များ

လုံခြုံရေးကဏ္ဍနှင့် တရားစီရင်မှုကဏ္ဍ

- တရားဥပဒေများ၊ မူဝါဒများ၊ ရည်မှန်းချက်တာဝန်၊ နည်းဗျူဟာများနှင့် အစီအစဉ်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုထားပြီး ယင်းတို့ကို အခြေအနေအလိုက် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရန် ပြင်ဆင်ထားကာ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်လုပ်ဆောင်မှုတို့နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင်ဆောင်ရွက်ထားသည်။
- အစိုးရဌာနအဖွဲ့အစည်းများအချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် တာဝန်ဝတ္တရားများ၊ ရာထူး၊ ဝန်ထမ်းသိမ်းဆင့်ဆင့်၊ နည်းစနစ်ယန္တရားများနှင့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍနှင့်တရားစီရင်မှုကဏ္ဍတို့အတွင်း ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေးကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသည်။
- ရဲအဖွဲ့၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှုကို အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထုမှဒီမိုကရေစီ နည်းကျ ထိန်းကွပ်နိုင်မှု မူဘောင်ဖြင့် ထိန်းညှိထားသည်။

ရဲဌာနအဖွဲ့အစည်း

- အဖွဲ့အစည်းအတွင်းစီစဉ်မှုဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံများ၊ မူဝါဒများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဖြစ်စေသည်။
- စီမံခန့်ခွဲမှု၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အဖွဲ့အတွင်းထိန်းကွပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်ရှိစံချိန်စံနှုန်းများသည် ရဲအဖွဲ့၏ ပြည်သူလူထုအားဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် အထောက်အကူပြုသည်။
- မတူညီသောနောက်ခံအသိုင်းအဝိုင်းရှိသည့် လူအများအား တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးပေးခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းခွင်ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်သည် ကောင်းမွန်စွာတည်ဆောက်ထားပြီး စည်းကမ်းသေဝပ်သော အလုပ်ခွင်တစ်ခုပေါ်ပေါက်လာစေရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

ရဲဝန်ထမ်းများ

- သာတူညီမျှမှုရှိသည့်အခွင့်အရေးပေးမည့် လူသစ်စုဆောင်းရေးနည်းဗျူဟာများသည် လျော်ကန်သောပညာရေး၊ အတွေ့အကြုံများနှင့် ပင်ကိုစွမ်းရည်တို့အပေါ် မူတည်၍ ရွေးချယ်သည်။
- အလုပ်သက်တမ်းတစ်လျှောက် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုများ လုပ်ဆောင် ပေးခြင်းသည် အထွေထွေနှင့် အထူးသီးသန့်နယ်ပယ်များတွင် အသိပညာပိုင်း၌ လုံလောက် သည့်အဆင့်ရှိရန် အာမခံပေးသည်။
- ရဲတို့၏ စိတ်နေသဘောထားများနှင့် စနစ်ကျနမူသည် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုတွင် ရဲကျင့်ဝတ်များ၊ စည်းကမ်းသေဝပ်ခြင်းနှင့် တည်ကြည်မှုဆိုင်ရာ မြင့်မားသောစံနှုန်းများကို အထောက်အပံ့ပေးပါသည်။

ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့် အညီဖြစ်သော ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်း(democratic policing)သည် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုကို မည်ကဲ့သို့ ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးပေးနိုင်သနည်း။

ရဲများသည် လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစားမှုနှင့်အတူ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့်အညီ အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျသော ထိန်းကွပ်မှုဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များအတွင်း ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိထိရောက်ရောက်တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှုရှိရှိဖြင့် ဆောင်ရွက်လျှင် ကောင်းမွန်သောလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ ထိရောက်မှုနှင့် တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှုမရှိသော ရဲများသည် အခွင့်အာဏာကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်း၊အကြမ်းဖက်ခြင်း၊အကျင့်ပျက်ခြစားခြင်း၊ လူအချင်းချင်း ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းခွင်တွင်ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်မှု မရှိခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် နိုင်ငံနှင့် လူထုအား ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ရဲတို့သည် ၎င်းတို့၏ အခွင့်အာဏာများကို လူ့အခွင့်အရေးအား လေးစားမှု မရှိဘဲ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဆန့်ကျင်လျက် အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျသောထိန်းကွပ်မှုဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက်များကို ကျော်လွန်၍ အသုံးပြုပါက ညံ့ဖျင်းသော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုကိုအားပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်သည့်အပြင် နိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံသားများကိုပါ အန္တရာယ်ဖြစ်စေ ပါသည်။

ကောင်းမွန်သောလုံခြုံရေးကဏ္ဍအားအုပ်ချုပ်မှု၏ ရှုထောင့်အမြင်မှကြည့်လျှင် ထိရောက်မှုရှိပြီး တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းမှုရှိသော ရဲတို့သည် အများပြည်သူနှင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်၏ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ရေး၊ အများပြည်သူငြိမ်းချမ်းစွာနေထိုင်နိုင်ရေးနှင့် နိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီဝါဒကို အခြေခံသည့် စရိုက်လက္ခဏာကိုအားပေးမြှင့်တင်ရာရောက်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်ရဲအဖွဲ့သည် နိုင်ငံနှင့်လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ်၌အလွန် ထိရောက်မှုရှိသော သက်ရောက်မှုတစ်ခု ရှိနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဆက်စပ်စဉ်းစားကြည့်ပါက ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်ပတ်သက်လျက်ရှိသည့် အချို့သော ထူးခြားသောလက္ခဏာရပ်များ ရှိပါသည်။ ဤလက္ခဏာရပ်များကို ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်းဟု ညွှန်းဆိုထားပါသည်။ (ပုံ-၂ ကိုကြည့်ပါ။)

သို့သော် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ရဲဖန်ရဲခါ နားလည်မှုလွတ်တတ်ပါသည်။

- ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်း ဟူသည် ရဲများက နိုင်ငံရေးတွင် နီးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်ခြင်းကို မဆိုလိုပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ ရဲများသည် နိုင်ငံရေးတွင် မည်သည့် အခန်းကဏ္ဍတွင်မျှပါဝင်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ရဲများသည် တရားဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်သော ဥပဒေဘောင် အတွင်းမှ ၎င်းတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် တာဝန်များကို အသုံးပြုရာတွင် ဘက်မလိုက်ဘဲ သမာသမတ်ကျမှုကို ထိန်းသိမ်းရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

▶ **ပြည်သူ့ဖက်ပြု ရဲလုပ်ငန်းစဉ်** ပြည်သူ့ဖက်ပြု ရဲလုပ်ငန်းစဉ်ဟူသည်မှာ နိုင်ငံတော်တော်များများနှင့် နိုင်ငံတကာရှိ ရဲအဖွဲ့အားဖြူပြောင်းလဲရေး အစီအစဉ်များအကြားတွင် လူသိများသော ရဲလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်နည်းတစ်နည်း ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ပုံစံကွဲများစွာ ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ များစွာရှိသည့်အနက် အချို့မှာ "ပြည်သူလူထုအား အလေးထားလုပ်ကိုင်သော ရဲလုပ်ငန်းစဉ်(community-orientated policing)"၊ "တုံ့ပြန်မှုအားကောင်းသော ရဲလုပ်ငန်းစဉ် (responsive policing)"၊ "ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ဖက်ပြုရဲ လုပ်ငန်းစဉ် (neighbourhood policing)"၊ "အခက်အခဲပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရေး ရဲလုပ်ငန်းစဉ် (problem-solving policing)" စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ဖက်ပြုရဲလုပ်ငန်းစဉ်၏ အဓိကသဘော သဘာဝမှာ ရဲများသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အပြန်အလှန် အကျိုးပြုသော ဆက်ဆံရေးကို ပုံဖော်၍ ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်ခြင်းအားဖြင့် ပြည်သူလူထုကို အကောင်းဆုံး အလုပ်အကျွေးပြုနိုင်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု ဝေါဟာရဖြင့် ပြောရမည်ဆိုလျှင် ပုံမှန်ပြည်သူ့ဖက်ပြုရဲလုပ်ငန်းစဉ်၏ နည်းဗျူဟာများ တွင် လူထု ကိုယ်စား လှယ်များနှင့် တိုင်ပင်နှီးနှောခြင်း၊ ဒေသအဆင့်မှ တာဝန်ခံမှု ယန္တရားများကို ဖန်တီးခြင်း၊ ပြည်သူလူထုအားလက်လှမ်းမီနိုင်မှု နယ်ပယ်ကို တိုးမြှင့်ခြင်း၊ တိကျသော ကင်းလှည့်မှုပုံစံစနစ်များ အသုံးပြုခြင်း၊ ရဲလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင် သည့် ဖွဲ့စည်းပုံစနစ် တွင် အထက်ကဏ္ဍအာဏာကို အောက်ခြေအဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်း ပေးသည့် စနစ်အား ကျင့်သုံးခြင်းစသည်တို့ပါဝင်သည်။ ပြည်သူ့ဖက်ပြုရဲလုပ်ငန်းစဉ် သည် နေရာအနှံ့အပြားတွင် ပြန့်နှံ့ကာ လူသိများလာသောကြောင့်လည်းပဲ ယင်းသည် အငြင်းပွားဖွယ်ရာဖြစ်နေဆဲပင် ဖြစ်သည်။ ဝေဖန်ပြောဆိုချက်များသည် အဓိကအားဖြင့် လုံလောက်သောလေ့ကျင့်မှု သို့မဟုတ် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းကျသော ကာကွယ်မှုများ မရှိဘဲ ရဲအဖွဲ့နှင့် ပြည်သူလူထုကြားရှိ ထိတွေ့ဆက်ဆံမှု များပြား လာလျှင် ရဲများ၏ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာထိခိုက်မှုနှင့် နိုင်ငံရေးအရ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများ ဖြစ်လာ နိုင်ချေမှုအပေါ် အလေးပေးပြောဆိုကြသည်။ ပြည်သူ့ဖက်ပြုရဲလုပ်ငန်းစဉ်ကို များသောအားဖြင့် ရဲအဖွဲ့အားဖြူပြောင်းလဲရေး သို့မဟုတ် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့် အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ရောထွေးတတ်ကြသည်။ အချို့ တူညီသော အချက်များရှိသော်လည်း ယင်းတို့သည် မတူညီကြပါ။

- ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်း ဟူသည် ရဲဝန်ထမ်းများသည် နိုင်ငံရေးအရရပိုင်ခွင့်များ လုံးဝမရရှိခြင်းကို မဆိုလိုပါ။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အလျောက် ရဲဝန်ထမ်းများသည်လည်း ပြည်သူများရပိုင်ခွင့်နှင့် နိုင်ငံရေးအရရပိုင်ခွင့်အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးကို အများနည်းတူခံစားခွင့်ရှိသည်။ ထိုသို့ ရပိုင်ခွင့်များ ရှိသည့်အနက်မှ လွတ်လပ်စွာ မဲပေးပိုင်ခွင့်လည်း ရှိပါသည်။ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံနှုန်းများသည် ရဲများအား လုပ်ငန်းခွင်ရှိ အလုပ်တာဝန်များနှင့်၎င်းတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအမြင်များကို ခွဲခြားသတ်မှတ်နိုင်ရန် လမ်းညွှန်ပြသပေးသင့်ပါသည်။

- ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်း ဟူသည် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ရွေးချယ်ရမည်ဟု မဆိုလိုပါ။ ရဲများသည် ဥပဒေနှင့်မူဝါဒများချမှတ်ရန် အခွင့်အာဏာ တစ်ရပ်နှင့်တကွ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသည့် အစိုးရတစ်ရပ်၏ လက်အောက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ အချို့သောဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခက်စွဲများတွင် ရဲအရာရှိများကို ဒီမိုကရေစီဝါဒအခြေခံ၍ ရွေးကောက်ခြင်းဖြင့် ရွေးချယ်ခန့်အပ်ထားသော်လည်း ဤအချက်သည် အစဉ်အလာအရ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုပုံစံတစ်ရပ်သာဖြစ်ပြီး ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်းမဟုတ်ပါ။

- ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်း ဟူသည် ပြည်သူလူထုသည် ရဲများကို တိုက်ရိုက်တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည် ဟု မဆိုလိုပါ။ ပြည်သူများသည် ရဲအဖွဲ့အား စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေး တို့အတွက်တာဝန်ရှိသော ၎င်းတို့၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ထားသည့် အစိုးရမှတစ်ဆင့် ရဲအဖွဲ့ကို သွယ်ဝိုက်၍ အလုပ်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ရဲများသည် ပြည်သူအား ဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် ထိရောက်မှုရှိသလို တာဝန်ခံ ဖြေရှင်းမှုလည်းရှိရမည်ဟူသော ခံယူချက်ပေါ်တွင် အခြေခံထားသည်။ သို့သော် လည်း ရဲအဖွဲ့များသည်နိုင်ငံတိုင်းတွင် တူညီမှုမရှိသောကြောင့် ဒီမိုကရေစီ စံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်းအတွက် ပုံသေချမှတ်ထားသော ပုံစံဟူ၍ မရှိပါ - ရဲလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်သည့် အစီအစဉ် စနစ်နှင့် ပုံစံအမျိုးစုံသည် ဒီမိုကရေစီနှင့် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုအခြေခံသဘောတရားများနှင့် လိုက်ဖက်ညီ မှုရှိသည်။ လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအခြေအနေအရ ရဲအဖွဲ့အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရာတွင် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်း၏ အခြေခံသဘောတရားများသည် အခြေအနေတစ်ခုချင်းစီ ပေါ်လိုက်၍ လိုက်လျောညီထွေစွာ ညှိနှိုင်းပြောင်းလဲနိုင်စေရန် အာမခံရမည်။

ပုံ(၂) ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့် အညီဖြစ်သော ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ခြင်း၏ လက္ခဏာရပ်များ

တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို လေးစားခြင်း

ရဲများသည်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသော အရပ်သားအစိုးရလက်အောက်တွင် ပြည်တွင်းပြည်ပ ဥပဒေများနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းသည်။

လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစားခြင်း

အတည်တကျသတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော နည်းလမ်းစနစ်များ(mechanisms)သည် ယောက်ျား၊ မိန်းမအားလုံးတန်းတူညီမျှမှုရှိရေးနှင့် ပြည်သူများရပိုင်ခွင့်များနှင့် နိုင်ငံရေးအရပိုင်ခွင့်များအပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစားမှုရှိရန် သေချာစေပါသည်။

တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှု

အတွင်းပိုင်း ထိန်းကွပ်မှုကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုနှင့် ပြင်ပမှ ကြီးကြပ်မှုအလွှာအဆင့်ဆင့်သည် လူ့ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး တစ်ယောက်ချင်းကိုဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းများကိုဖြစ်စေ အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီ နည်းကျသော ထိန်းကွပ်မှုမူဝါဒအတွင်းမှလင်းတို့၏အပြုအမူများအတွက် တာဝန်ခံဖြေရှင်းစေသည်။

ပွင့်လင်းမြင်သာမှု

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ လျှို့ဝှက်ချက်များကိုမူ မပေါက်ကြားစေဘဲ မူဝါဒများ၊ နည်းဗျူဟာ များနှင့် ရာထူးခန့်အပ်မှုများ၊ လူ့အင်အားအရင်းအမြစ်များနှင့် လုပ်ဆောင်မှုစွမ်းရည်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ် ချက်ချမှတ်ပုံ တို့ကို အများပြည်သူများ စေ့စပ်သေချာစွာ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး ကြီးကြပ်နိုင် စေရန် ပွင့်လင်းစွာဖွင့်ဟပြရမည်။

ရှင်းလင်းပြတ်သားသော ဥပဒေရေးရာအခန်းကဏ္ဍများနှင့် ကျွမ်းကျင်ပြောင်မြောက်သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ

မျှော်မှန်းချက်တာဝန်များ၊ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများသည် ဥပဒေနှင့်မူဝါဒများတွင် ရှင်းလင်းဖော်ပြထား၍ အများပြည်သူ၏ စစ်ဆေးကြည့်ရှုမှုကိုခံယူပြီး နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာထိန်းကွပ်မှုနှင့် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ ထိန်းကွပ်မှုဟူ၍ခွဲခြားသတ်မှတ်ချက်တစ်ရပ် ပါဝင်သည်။

အများပြည်သူအား ဝန်ဆောင်မှုပေးရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှု

ရဲများသည် မတူညီသောလူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးနောက်ခံအသိုင်းအဝိုင်းရှိသည့် ယောက်ျားနှင့်မိန်းမ အားလုံးကို တန်းတူအခွင့်အရေးပေးခြင်းနှင့် ပြည်သူ့အတွက်ဝန်ဆောင်မှုကို အခြေခံထားသည့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အလုပ်ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ် အပါအဝင် ပြည်သူလူထုအားဝန်ဆောင်မှုပေးလိုသော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

အကြမ်းမဖက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် အနည်းဆုံးအင်အားအသင့်အတင့်အသုံးပြုမှု

ပြည်သူလူထုအား ကူညီထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် တရားဥပဒေကို လိုက်နာသက်ရောက်မှုရှိစေရေးလုပ် ဆောင်ရာတွင် အကြမ်းမဖက်သောနည်းလမ်းများကို ပို၍ဦးစားပေးရမည်။ တရားဝင်ဖြစ်သော အင်အားအသုံးပြုမှုကို ဥပဒေသတ်မှတ်ပေးခြင်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာစံနှုန်းများသည် အကန့်အသတ်ဖြင့် အမျိုးမျှတစွာ လုံလောက်သော အင်အားအသုံးပြုမှုကို အသားပေးသည်။

ရဲအဖွဲ့ကို အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထုမှ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ထိန်းကွပ် နိုင်မှု၏ သိသာထင်ရှားသော အင်္ဂါရပ်များမှာ အဘယ်နည်း။

အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ထိန်းကွပ်မှုသည် ရဲအဖွဲ့အား ထိရောက်၍ တာဝန်ယူဖြေရှင်းမှုရှိရန် ကူညီပေးသည်။ ရဲအဖွဲ့၏ တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းမှုနှင့် အကျိုးရှိထိရောက်မှုသည် ရဲအဖွဲ့၏လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြပြီးဖြစ်သော အပြုအမူပိုင်းဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်မူဝါဒများချက် များကို လိုက်နာမှုရှိမရှိ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပြီးပေးတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ သည် သတ်မှတ်ထားသောစံချိန်စံနှုန်းများကို မရောက်ရှိသော အခြေအနေမျိုး တွင် ထိန်းညှိပြင်ဆင်ပေးမည်ဖြစ်သော စွမ်းရည်ပြည့်ဝပြီး ဘက်မလိုက်သည့် အာဏာပိုင်တစ်ဦးပေါ်တွင် မူတည်နေသည်။ ရဲအဖွဲ့၏တာဝန်ယူဖြေရှင်းမှုနှင့် အကျိုးရှိထိရောက်မှုသည် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းခွင် စံချိန်စံနှုန်း များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန် စိတ်လိုလားမှု၊ စွမ်းရည်နှင့် လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ရှိ သော ရဲဝန်ထမ်းများလည်းပဲ လိုအပ်ပါသည်။

ဤလိုအပ်ချက်များသည် ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်လုပ်ဆောင်ခြင်း၏ မည်သည့် အဆင့်တွင်မဆို ကိုက်ညီမှုရှိရမည်။ အတွင်းပိုင်းကျသော လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု ကို ထိန်းကွပ်ပေးရာတွင် တာဝန်ရှိသည့်ရဲအရာရှိများနှင့် ရဲစီမံခန့်ခွဲရေးမှူးများ မှ စတင်၍ လိုအပ်ချက်များကို ပြင်ဆင်ရမည်။ ဤလိုအပ်ချက်များသည် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရအမှုထမ်းများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များ၊ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် နိုင်ငံအကြီးအကဲကဲ့သို့သော အဖွဲ့ပြင်ပမှ ကြီးကြပ်မှု လုပ်ဆောင်သူများအပေါ်တွင်လည်း အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ လုံခြုံရေး ကဏ္ဍအားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အခြေအနေအရ ရဲအဖွဲ့အားပို၍တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းတတ်ပြီးထိရောက်မှုရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ရဲအဖွဲ့အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ ပန်းတိုင်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ တစ်ခါတစ်ရံ ရဲအဖွဲ့အား အတွင်းကျကျ ထိန်းကွပ်ခြင်းနှင့် အဖွဲ့ပြင်ပမှကြီးကြပ်ခြင်းကို မြှင့်တင်သည် ဟုလည်း ဆိုလိုပါသည်။ ပုံ(၃)သည် အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထုမှ ဒီမိုကရေစီ နည်းကျ ထိန်းကွပ်နိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်၍ ရဲအဖွဲ့အားအတွင်းမှထိန်းကွပ်ခြင်းနှင့် ရဲအဖွဲ့အားပြင်ပမှကြီးကြပ်ခြင်း၏ သိသာထင်ရှားသော အင်္ဂါရပ်များကို ပြသပါသည်။

► ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှု(SSG)နှင့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး(SSR)

ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်မှု၏ အခြေခံသဘောတရားများသည် ပြည်သူ့လုံခြုံရေးစီစဉ် ဆောင်ရွက်မှုအပေါ်တွင် မည်သို့အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိသည်ကို ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေး ကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုက ဖော်ပြပါသည်။ ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်မှု၏ အခြေခံသဘောတရားများမှာ တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှု၊ ပွင့်လင်း ဖြင်သာမှု၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်ရှိမှု၊ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု၊ ထိရောက်စွာနှင့် အကျိုးရှိရှိ လုပ်ဆောင်နိုင်မှု တို့ဖြစ်သည်။ ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှု သည် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးသောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေးကဏ္ဍသည် မည်သို့လုပ်ဆောင်သင့်သည်ဟူသော စံသတ်မှတ်ထားသည့် စံနှုန်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

လုံခြုံရေးကဏ္ဍသည် လုံခြုံရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု နှင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသအဆင့်တို့တွင် ကြီးကြပ်မှုတို့အတွက် တာဝန်ရှိသော ဖွဲ့စည်းပုံများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အမှုထမ်းများ အားလုံးတို့နှင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုသည် အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု ၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျသော ထိန်းကွပ်မှု၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး နှင့် လူ့အခွင့်အရေးကိုလေးစားမှု တို့ပါဝင်သော မူဘောင်အတွင်း မှ လုံခြုံရေးကဏ္ဍသည် နိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတွင်း နေထိုင်သူတို့၏ လုံခြုံရေးကို ထိထိရောက်ရောက်နှင့် တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှုရှိစွာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုကို တည် ဆောက်ထူထောင်ခြင်းသည် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်း လဲမှု၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ လုံခြုံရေး ကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုသည် အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျသော ထိန်းကွပ်မှု၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစားမှု တို့ပါဝင်သော မူဘောင်အတွင်းမှ လုံခြုံရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ကြီးကြပ်ရေး တာဝန်တို့ကို ပိုမိုထိထိရောက်ရောက်နှင့် တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှုရှိစွာ ဖြင့် နိုင်ငံနှင့်နိုင်ငံတွင်းနေထိုင်သူတို့၏ လုံခြုံရေးကို တိုးတက် ကောင်းမွန်စေရန်လုပ်ဆောင်သည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် သည် ထိရောက်မှုနှင့် တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှု နှစ်ခုစလုံးကို အစဉ် တိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရေးအတွက်ဖြစ်နေသဖြင့် လုံခြုံရေး ကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုသည် လုံခြုံရေးကဏ္ဍ၏ တစ်စိတ် တစ်ပိုင်းတည်း (သို့) စနစ်တစ်ခုလုံး၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ် ဆောင်ရွက်ပုံကို အာရုံစိုက်အလေးပေးနေမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအဓိကကျသည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် ပတ်သက် သော နောက်ထပ်သတင်းအချက်အလက် များရရှိရေး အတွက် "လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားအုပ်ချုပ်မှု (Security Sector Governance)"၊ "လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု (Security Sector Reform)"၊ "လုံခြုံရေးကဏ္ဍ(The Security Sector)" နှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသည့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနောက်ခံသမိုင်း အကျဉ်းချုပ်ကို ကျေးဇူးပြု၍ မှီငြမ်းကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ပုံ (၃) ရဲအဖွဲ့အားအတွင်းကျကျထိန်းကွပ်ခြင်းနှင့် ရဲအဖွဲ့အားပြင်ပမှကြီးကြပ်ခြင်း၏သိသာထင်ရှားသော အင်္ဂါရပ်များ

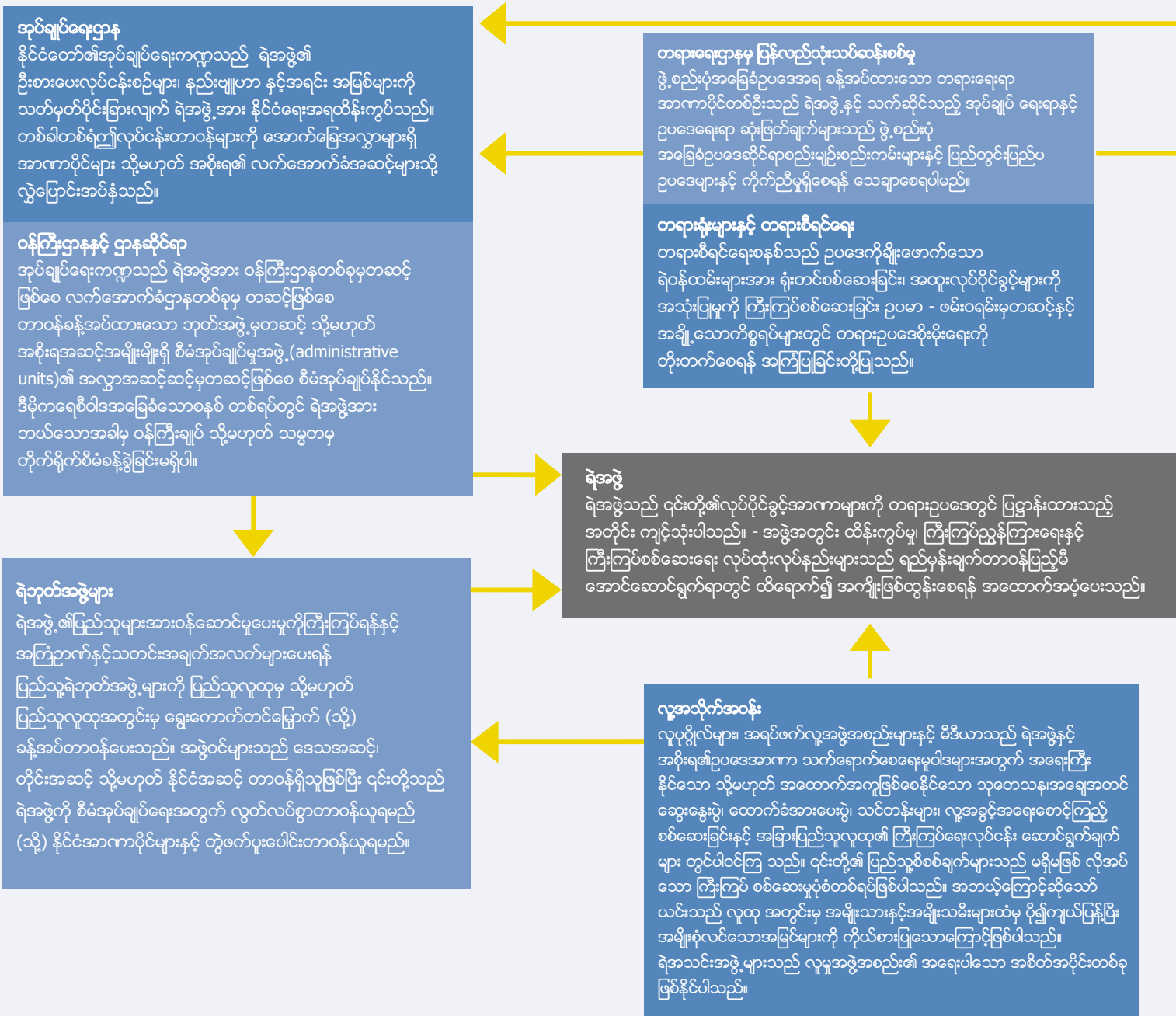

အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ထိန်းကွပ်မှုမူဘောင်အတွင်းမှ ရဲအဖွဲ့အား ပြင်ပမှ ကြီးကြပ်ရာတွင် စီစဉ်ထားသောလုပ်ငန်းစဉ်အတိုင်း သီးခြား သတ်မှတ်ထားသော အခန်းကဏ္ဍများမှ ပါဝင်လှုပ်ရှားသူ အများအပြား ရှိပါသည်။ ထို့ပြင်ယင်းကြီးကြပ်မှုသည် အောက်ပါအခြေအနေ များတွင် ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။

- ၁။ ရဲအဖွဲ့ကအရေးယူဆောင်ရွက်မှုတစ်ရပ်မပြုလုပ်ခင် (ဥပမာ-မူဝါဒအားပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်ရှုခြင်းတစ်ရပ်)၊
- ၂။ ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ရပ်ပြုလုပ်နေစဉ်အတောအတွင်း (ဥပမာ- လုပ်ဆောင်နေဆဲ အစီအစဉ်တစ်ခု၏ အခြေအနေ)၊
- ၃။ ထိုဖြစ်စဉ်အပြီး (ဥပမာ- မိမိ၏လုပ်ဆောင်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ် ကြည့်ရှုခြင်း)

ကြီးကြပ်မှုသည် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း (ဥပမာ - ရဲအဖွဲ့အား စီမံအုပ်ချုပ်ရန် တာဝန်ပေးခြင်းခံရသော အုပ်ချုပ်ရေးရာအဖွဲ့များမှ) သွယ်ဝိုက်၍သော်လည်းကောင်း (ဥပမာ - ဥပဒေပြုလွှတ်တော်သည် အုပ်ချုပ်ရေးရာအကြီးအကဲများအား ၎င်းတို့၏ ရဲအဖွဲ့ကိုစီမံခန့်ခွဲပုံနှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှုရှိစေသောအခါ) ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အရပ်ဖက် ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ထိန်းကွပ်မှုမူဘောင်အတွင်းမှ ရဲအဖွဲ့အား ကြီးကြပ်မှုတာဝန်လုပ်ဆောင်သူများ၏ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရား များသည် နိုင်ငံတိုင်းတွင် ရဲအဖွဲ့များနှင့် နိုင်ငံရေးစနစ်များ မတူကွဲပြားမှုများကြောင့် ကွဲပြားခြားနားကြသည်။ သို့သော်လည်း အချို့သိသာထင်ရှားသော ဆက်ဆံရေးများကို ပုံ (၄) တွင် အကျဉ်းချုပ်ရေးသားထားပါသည်။

ပုံ(၄) ရဲအဖွဲ့အား အရပ်ဖက်ပြည်သူလူထု၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ ထိန်းကွပ်မှုမူဘောင်၏ သိသာထင်ရှားသော အင်္ဂါရပ်များ

ဥပဒေပြုရေး

နိုင်ငံရေးစနစ်အပေါ်တွင်လိုက်၍ ဥပဒေပြုအဖွဲ့ သို့မဟုတ် လွှတ်တော်၏ မူကြမ်းများ သို့မဟုတ် ရဲအဖွဲ့အပေါ်သက်ရောက်မှုရှိသော ဥပဒေ၊ မူဝါဒနှင့် အသုံးစရိတ်တို့ကို အတည်ပြုခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍအား စီမံအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မူဝါဒတို့ကိုရှင်းလင်း တင်ပြ စေခြင်း၊ ကြီးကြပ်ရေး တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများအတွက် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးမူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းများကို ချင့်ချိန်သုံးသပ်နိုင်ရန် လူထု ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု စီစဉ်ပေးခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်သည်။ အချို့စနစ်များတွင်ရဲအဖွဲ့နှင့်တိုက်ရိုက် ထိတွေ့ဆက်ဆံသည့် နည်းစနစ်များလည်းပဲ ရှိသည်။

ကော်မတီများ

ကော်မတီများသည် ရဲတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်နှင့် မူဝါဒကို မတူညီသောအခြေအနေအမျိုးမျိုး- လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်မတိုင်ခင်၊ ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတောအတွင်းနှင့် လုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်ပြီး ချိန်တို့တွင် ကြီးကြပ်သည်။ ကော်မတီများသည် မိမိတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ အရာရှိများ နှင့် ဝန်ကြီးများကို မေးမြန်းခြင်း နှင့် သက်ဆိုင်သူသာသိခွင့်ရှိသောအချက်အလက်များကို ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

လွတ်လပ်သော ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ

ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေအရလိုအပ်သော အထူးအဖွဲ့အစည်းများသည် ၎င်းတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအောက်တွင် ကျရောက်သော ရဲလုပ်ငန်းများ၏ သွင်ပြင်အရပ်ရပ်ကို ကြီးကြပ်သည်။ များစွာရှိသည့်အနက် ဥပမာအားဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးဖော်ဆောင်သည့်ကော်မရှင်များ၊ လွတ်လပ်သော တိုင်ကြားစာ လက်ခံသည့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများအပေါ်မကျေနပ်ချက်များကို စုံစမ်းတင်ပြရန် အစိုးရကဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့များ၊ ငွေစာရင်းစစ်သော အဖွဲ့များနှင့် အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတိုက်ဖျက်သောကော်မရှင်များဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်၊ သတင်းပို့ရန် သို့မဟုတ် အကြံပြုချက်များပြုရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်များရှိနိုင်သည်။

လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ရဲအဖွဲ့တွင် မည်ကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသနည်း။

ရဲအဖွဲ့သည် အရေးကြီးသော နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသူများ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံ ရဲအဖွဲ့အားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ပထမဦးစားပေးတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအခြေအနေအရ ရဲအဖွဲ့အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရာတွင် ရဲအဖွဲ့၏ထိရောက်မှုနှင့် တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှုကို တိုက်ရိုက် အလေးပေး ကြည့်ရှုသော အမျိုးအစားစုံလင်သည့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များ သို့မဟုတ် ရဲအဖွဲ့အား စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသော လုပ်ဆောင်သူတစ်ဦးဦး ပါဝင်နိုင်သည်။ ရဲအဖွဲ့အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် ရဲဝန်ထမ်းများ၏ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် ဆောင်ရွက်ပုံ စံချိန်စံနှုန်းများတိုးတက်စေရေးကို အာရုံစိုက်လေ့ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ရဲဝန်ထမ်းများအကြားရှိ စံချိန်စံနှုန်းများကို မြှင့်တင်ရန်မှာ အလုံးစုံသော အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံဆိုင်ရာ အလုပ်ခွင်သည် ၎င်းတို့အား သင်တန်းများနှင့် စံချိန်စံနှုန်းများမှ ညွှန်ကြားထားသည့်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ရန် ခွင့်ပြုသည့်အခါမှသာအောင်မြင်နိုင်မည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အချို့အရေးကြီးဆုံးသော ရဲအဖွဲ့အားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များသည် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲရေး၊ မှတ်တမ်းယူခြင်းနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကဲ့သို့သော ရဲအဖွဲ့၏ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသွင်ပြင်လက္ခဏာများကို အလေးပေး ပြုပြင်ခြင်းအားဖြင့် အဓိကကျသောအချက်ဖြစ်သည့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းကို တိုးတက်စေနိုင်သည်။ မူရင်းကာကွယ်တားဆီးရေးနှင့် ထိန်းချုပ်ရေးအတွက် ဥပဒေမူဘောင်များသည် ခေတ်နှင့်လျော်ညီမှုရှိပြီး လုံခြုံရေးပိုင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအချက်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရန် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ခြင်းကို သေချာဆောင်ရွက်ခြင်းသည်လည်းပဲ ရဲအဖွဲ့အားထိရောက်၍ တာဝန်ခံဖြေရှင်းမှု ရှိစေမည့် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ရဲအဖွဲ့အားပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ရဲနှင့်ဆက်ဆံရေးတိုးတက်လာစေရန် ပြည်သူလူထုနှင့် အတူတွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခြင်းသည်လည်း ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

ရဲနှင့်အခြားတရားစီရင်မှုကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားသူများ၏ ဆက်ဆံရေးသည် ရဲအဖွဲ့အားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်၏ အရေးကြီးသော အကြောင်းကိစ္စတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကယ်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို စနစ်တစ်ခုလုံးတွင်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ပါက ပြစ်မှုဆိုင်ရာတရားစီရင်ရေးကွင်းဆက်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတွင်သာ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများရှိနေပြီး တစ်ခြားတစ်နေရာတွင် ပြဿနာအသစ်များကိုသာ ဖန်တီးလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အကယ်၍ ကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ စွမ်းဆောင်ရည်တွင် အချိုးအစားမျှတသော တိုးတက်မှုမရှိပါက ရဲများ၏ ဖမ်းဆီးနှုန်းတိုးတက်လာခြင်းသည် တရားရုံးစနစ်တွင် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုများနှင့် အလုပ်ကြွေးများတင်စေနိုင်ပြီး ရုံးတင်မစစ်ဆေးမီ အချုပ်တွင်ထိန်းသိမ်းထားရသောနှုန်း မြင့်တက်လာသည်အထိ ဖြစ်စေနိုင်သည်။

လုံခြုံရေးကဏ္ဍပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် ပတ်သက်သော နောက်ထပ်အချက်အလက်များအတွက် "လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး(Security Sector Reform)" နှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသည့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်ကို ကျေးဇူးပြု၍ မှီငြမ်းကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ မိုင်းလေးလွယ်ရာ အရင်းအမြစ်များ

ရဲလုပ်ငန်းကို ကမ္ဘာ့တစ်ဝှမ်းအမြင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရှုခြင်းဆိုင်ရာ ပဏာမ မိတ်ဆက်ခြင်းသုံးသပ်ချက်များ အတွက်

- Alan Wright
Policing: An Introduction to Concepts and Practices
(London: Routledge, 2002).
- John Casey
Policing in the World: The Practice of International and Transnational Policing
(Durham: Carolina Academic Press, 2010).

ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့်အညီ ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်သော နောက်ထပ်အချက်အလက် များအတွက်

- Senior Police Adviser to the OSCE Secretary General
Guidebook on Democratic Policing
(Vienna: Organization for Security and Co-operation in Europe, 2008).
- David H. Bayley
Changing the Guard: Developing Democratic Police Abroad
(Oxford: Oxford University Press, 2005).
- Maja Daruwala, Devika Prasad, Swati Mehta, Maria Laura Canineu, Janine Rauch
Police Accountability: Too Important to Neglect, Too Urgent to Delay
International Advisory Commission of the Commonwealth Human Rights Initiative, 2005.

ကောင်းမွန်သောလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အကြောင်းခြင်းရာတွင် ရဲအဖွဲ့အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်အတွက်

- OECD Development Assistance Committee
Section 7.5: Police Reform
in OECD DAC Handbook on Security System Reform: Supporting Security and Justice (Paris: Organisation for Economic Cooperation and Development, 2007, pp. 163-181).
- DCAF
Toolkit on Police Integrity
(Geneva: DCAF, 2012).
- DCAF-ISSAT online e-learning course
Police Integrity
available through the DCAF-ISSAT website:
<http://issat.dcaf.ch>

ယောက်ျား/မိန်းမဖြစ်တည်မှုနှင့် ကောင်းမွန်သောလုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရဲအဖွဲ့အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာချက် အတွက်

- Tara Denham
Tool 2: Police Reform and Gender
in Gender and Security Sector Reform Toolkit, Megan Bastick and Kristin Valasek (eds)
(Geneva: DCAF, OSCE/ODIHR, UN-INSTRAW, 2008).
- Megan Bastick
Integrating Gender into Internal Police Oversight
(Geneva: DCAF, OSCE, OSCE/ODIHR, 2014).

နောက်ထပ် DCAF ၏လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ မိုင်းလေးလွယ်ရာ အရင်းအမြစ်များ

- DCAF သည်လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ကောင်းမွန်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား အုပ်ချုပ်မှုတို့ကို ရှုထောင့်ပေါင်းစုံမှ ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ ကျယ်ပြန့်စိစစ်ကာ အမျိုးအစား စုံလင်လှသည့် အထောက်အကူ ပစ္စည်းများ၊ လက်စွဲစာအုပ်များ၊ လမ်းညွှန်ချက်များတို့ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားကာ www.dcaf.ch တွင်အခမဲ့ ရယူလေ့လာနိုင်ပါသည်။ မိုင်းလေးလွယ်ရာ အရင်းအမြစ်အများအပြားကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားအပြင် အခြားသော ဘာသာစကားများဖြင့်လည်း ရယူလေ့လာနိုင်ပါသည်။
- DECAF-ISSAT Community of Practice ၏ website ဖြစ်သည့် <http://issat.dcaf.ch> တွင်လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးနေသူများအတွက် စုံလင်လှသော မိုင်းလေးလွယ်ရာ အရင်းအမြစ်များကို ရယူလေ့လာနိုင်ပါသည်။

Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) သည်

ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိနိုင်ငံများကို ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်မှုကို လက်ကိုင်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် လုံခြုံရေး ကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတို့ကို ကူညီပံ့ပိုးရန် ရည်ရွယ်သော နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ DCAF သည် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် စံချိန်စံနှုန်း များကို ဖန်တီးပြုလုပ်ခြင်းနှင့် မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိသော မူဝါဒများဖြစ်ပေါ်လာရေး အတွက် သုတေသနပြုခြင်း၊ ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းနှင့် အညီဖြစ်သော လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား စီမံအုပ်ချုပ်မှုကို အထောက်အကူပြုရန်အတွက် ကောင်းမွန်သော အလေ့အကျင့်များနှင့် အကြံပြုချက်များကို ခွဲခြားရွေးထုတ်ပေးခြင်းနှင့် နိုင်ငံအတွင်းသို့သွားရောက်၍ အကြံပြုချက်ပေးခြင်းဖြင့် ကူညီထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် လက်တွေ့အသုံးပြုမှုအတွက် ကူညီထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များကို စီစဉ်လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဒီဇိုင်းပုံစံအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးသော Petra Gurtner
အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမည့် ရေးသားထားမှုကို တည်းဖြတ်ပေးသော
Cherry Ekins
ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမည့် ရေးသားထားမှုကို တည်းဖြတ်ပေးသော
Lynda Chenaf
ပြင်သစ်ဘာသာသို့ဘာသာပြန်ဆိုပေးသော Linda Machata နှင့်
App ရေးဆွဲဖန်တီးပေးသော Fernando Colaco တို့အား **DCAF**
မှကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

အကြောင်းအရာစဉ်ကိုတည်းဖြတ်သူ

Fairlie Chappuis

ဤပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုကို အကိုးအကားပြုလုပ်ရန်

Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces, "The Police", SSR Backgrounder Series (Geneva: DCAF, 2015)

© DCAF ၊ လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်များကို www.dcaf.ch တွင်အခမဲ့ရယူနိုင်ပါသည်။ ရယူအသုံးပြုသူများသည် □အချက်အလက်ကို မိတ္တူပွားဖြန့်ဝေသော်လည်း DCAF မှရရှိကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ အကျိုးစီးပွားရှာရန် အတွက် အသုံးပြုမှုမပြုရ။

DCAF
a centre for security,
development and
the rule of law

"The original version of the Security Sector Reform (SSR) Backgrounder was published by the Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF). The present work is an unofficial translation for which the International Management Group accepts full responsibility.

The reproduction of the Myanmar version of SSR Backgrounder has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of DCAF and do not necessarily reflect the views of the European Union".

လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်၏ မူရင်းကို လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များအား ဒီမိုကရေစီ နည်းကျထိန်းချုပ်ရေး (DCAF) ဂျီနီဗာစင်တာမှ ပံ့ပိုးထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ယခုလက်ရှိ လုပ်ဆောင်ချက်သည် အလွတ်သဘောအရ ဘာသာပြန်ဆိုထားပြီး နိုင်ငံတကာ စီမံခန့်ခွဲသည့်အဖွဲ့ (International Management Group- IMG) မှ အပြည့်အဝ တာဝန်ယူပါသည်။

လုံခြုံရေးကဏ္ဍအားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်အား မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်လည် ထုတ်ဝေခြင်းကို ဥရောပသမဂ္ဂ၏ အကူအညီဖြင့် ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤထုတ်ဝေမှုတွင် ပါဝင်သော အကြောင်းအရာများသည် DCAF တစ်ဦးတည်းသော တာဝန်ရှိပြီး ဥရောပသမဂ္ဂ၏ သဘောထား ထင်မြင်ချက်များအဖြစ် ထင်မြင်ယူဆရန် မလိုအပ်ပါ။

Geneva Centre for the Democratic Control of Armed
Forces (DCAF)
P. O. Box 1360
CH-1211 Geneva 1
Switzerland

လုံခြုံရေးကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်များကို www.ssrbackgrounders.org တွင် အင်တာနက်တွင်ဖြစ်စေ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် လက်ကိုင်ဖုန်းများနှင့် တက်ဘလက်များအတွက် SSR Backgrounder app ကို အခမဲ့ကူးယူနိုင်ပါသည်။